

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP <i>Afzien van realisatie CO₂-afvanginstallatie op rwzi Echten</i>		Reg. Nr.	Z/24/061317-259110
		Portefeuillehouder	M. Wesselink
Datum DB - vergadering	7 mei 2024	Datum AB - vergadering	4 juni 2024

VOORSTEL

Het Algemeen Bestuur besluit om, in afwijking van het eerder genomen besluit van 1 november 2022, af te zien van de realisatie van een CO₂-afvanginstallatie op rwzi Echten.

SAMENVATTING

Tijdens de AB vergadering van 1 november 2022 heeft u besloten een CO₂-afvanginstallatie op rwzi Echten te realiseren en hiervoor een voorbereidingskrediet van € 600.000 te verstrekken. Momenteel zijn de voorbereidingen van de CO₂-afvanginstallatie gevorderd tot het definitief ontwerp en zijn nadere kostenramingen opgesteld.

In november 2022 gaf Europese regelgeving omtrent de opbrengst van groengascertificaten aan dat het realiseren van een CO₂-afvanginstallatie tot een positieve businesscase (terugverdientijd ca. 5 jaar) leidde. Door actuele aanpassing in de rekenregels behalen we dezelfde (hoge) opbrengsten voor de groengascertificaten ook zónder het afvangen van CO₂.

Daarnaast is, volgens de kostenraming op basis van het definitief ontwerp, de realisatie van de installatie duurder geworden dan in het bestuursvoorstel van november 2022 is opgenomen. Deze verhoging is te verklaren door stijgende marktprijzen en wijzigingen in de scope voortkomend uit nadere detaillering.

Hoewel de CO₂-afvanginstallatie uit financieel oogpunt niet nodig is voor hoge opbrengsten van de groengascertificaten, draagt de realisatie van deze installatie bij aan het bereiken van doelen uit ons waterbeheerprogramma 2022-2027, namelijk grondstofterugwinning en mogelijk ook aan broeikasgasreductie.

We hebben twee mogelijke vervolgstappen overwogen, namelijk:

1. Starten met de realisatie van de CO₂-afvanginstallatie;
2. Afzien van de realisatie van de CO₂-afvanginstallatie.

Na afweging van de inhoudelijke argumentatie stellen wij u voor om, in afwijking van het eerder genomen besluit, af te zien van de realisatie van de CO₂-afvanginstallatie. De voornaamste argumenten hiertoe zijn:

- De financiële stimulans voor de investering in deze installatie is weggefallen door actuele aanpassing in de rekenregels voor broeikasgasemissiereductie, waardoor de groengascertificaten ook zonder CO₂-afvanginstallatie een hoge waarde kennen;
- Bijdrage van de CO₂-afvanginstallatie aan duurzaamheidsdoelstellingen van WDO Delta is nog steeds beperkt.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Als de CO₂-afvanginstallatie op de rwzi Echten wordt gerealiseerd, dan draagt dat voor de volgende doelstellingen bij aan het Waterbeheerprogramma 2022-2027:

- H2, WDOdelta streeft ernaar bij de taakuitvoering in 2030 tenminste 49% broeikasgasreductie te bereiken t.o.v. van 1990.
- J3, WDOdelta wint waar mogelijk meer grondstoffen uit afvalwater en regelt de afzet daarvan.
- Q1, WDOdelta voert de taken uit in een goede balans tussen kosten, prestaties en risico's. Dit is ook onderdeel van onze missie als WDOdelta 'samen met onze partners doen wij dat op een sobere en doelmatige werkwijze'.

KADER

In de afgelopen jaren heeft u meermaals besluiten genomen over of kennisgenomen van informatie over de slibgistingsinstallatie op rwzi Echten. Hieronder zijn deze opgesomd:

- **26 mei 2020:** AB besluit om de slibgistingsinstallatie rwzi Echten te herbouwen volgens de variant *Echten Groen gas+ en Circulair*, hiervoor in de meerjarenraming € 36,5 miljoen opgenomen en een voorbereidingskrediet van € 6 miljoen beschikbaar gesteld.
- **9 maart 2021:** DB-brief aan AB met een toelichting op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de motie *sturen op onzekerheden*.
- **15 februari 2022:** DB-brief aan AB over de voortgang van de werkzaamheden.
- **22 maart 2022:** Beleidskader DuurzaamDOEN 2022 vastgesteld in AB, waarin o.a. een kader is opgenomen m.b.t. de afweging van alternatieven door middel van TCO en de landelijke methodiek interne CO₂ beprijzing.
- **1 november 2022:** AB-besluit "Sliblijn Echten: kostenbewust investeren in veilig en duurzaam" waarbij een realisatiekrediet van € 51,9 miljoen beschikbaar is gesteld voor de realisatie van de slibgistings- en groengasinstallatie en een CO₂-afvanginstallatie te realiseren, waarvoor een voorbereidingskrediet van € 0,6 miljoen beschikbaar is gesteld. Voor de realisatie van de CO₂-afvanginstallatie is € 3,5 miljoen in de meerjarenbegroting opgenomen. De kapitaallasten zijn in de meerjarenbegroting 2024-2027 opgenomen.
- **10 januari 2023:** Deltabijeenkomst "verkoop (fysiek) gas, groengascertificaten en CO₂"
- **31 januari 2023:** AB-besluit bevoegdheden voor verkoop van (fysiek) gas, groengascertificaten en CO₂ te mandateren aan DB
- **19 april 2023:** Introductiebijeenkomst nieuw Algemeen Bestuur o.a. over de projecten op rwzi Echten

ARGUMENTEN

Er zijn twee mogelijke vervolgstappen bij de heroverweging om een CO₂-afvanginstallatie op rwzi Echten te realiseren:

- 1. Starten met de realisatie van de CO₂-afvanginstallatie**
De realisatie van de CO₂-afvanginstallatie bij de groengasinstallatie op rwzi Echten zo snel mogelijk uitvoeren (conform het besluit in november 2022) en hiervoor het benodigde realisatiekrediet van € 5,2 miljoen beschikbaar stellen.
- 2. Afzien van de realisatie**
Afzien van de realisatie van de CO₂-afvanginstallatie bij de groengasinstallatie op rwzi Echten en hiervoor geen realisatiekrediet beschikbaar stellen. Waarbij wijzigende inzichten aanleiding kunnen geven op een later moment alsnog een CO₂-afvanginstallatie te overwegen.

Het voorstel is om af te zien van de realisatie. Hieronder staat de inhoudelijke onderbouwing op basis van de doelstellingen uit het WaterBeheerProgramma 2022-2027.

Sobere en doelmatige besteding van het waterschapsgeld (Q1)

In het bestuursbesluit van november 2022 is aangegeven dat de opbrengsten van de groengasinstallatie bestaan uit de verkoop van fysiek groengas en de verkoop van groengascertificaten. Om de waarde van groengascertificaten te bepalen wordt gerekend met Europese rekenregels voor broeikasgasemissiereductie (voor nadere toelichting zie bijlage 1). Met de rekenregels van 2022 bleek dat het toevoegen van een CO₂-afvanginstallatie zou leiden tot hogere opbrengsten van de groengascertificaten, met een terugverdientijd van 5 jaar. Begin 2024 is een

aanpassing van de rekenregels van kracht geworden. Hierdoor krijgen we ook zonder CO₂-afvanginstallatie dezelfde hoge opbrengsten voor onze groengascertificaten. Daardoor is de positieve businesscase vervallen en is er geen financiële stimulans om de CO₂-installatie te realiseren.

Het afgevangen CO₂ kent in zichzelf ook een waarde, welke sterk afhankelijk is van de toepassingsmogelijkheden. Hoewel de opbrengsten van afgevangen CO₂ in de toekomst mogelijk stijgen, is de financiële waarde van het afgevangen CO₂ momenteel te laag voor het realiseren van een positieve businesscase.

Invulling geven aan duurzaamheidsdoelstellingen (H2 en J3)

De CO₂-afvanginstallatie kan jaarlijks circa 1.500 ton CO₂ afvangen. Dit kan ruim 10% bedragen van onze broeikasgasemissiereductieopgave indien het afgevangen CO₂ definitief uit de atmosfeer wordt verwijderd óf uitstoot van lang-cyclische CO₂ verdringt.

Het afvangen van CO₂ en afzetten als product draagt bij aan het winnen van meer grondstoffen uit afvalwater.

In bijlage 2 is een nadere toelichting bij deze duurzaamheidsdoelstellingen opgenomen. Bijdrage van de CO₂-afvanginstallatie aan de duurzaamheidsdoelstellingen van WDODelta is nog steeds beperkt.

FINANCIËN

In het bestuursvoorstel van 1 november 2022 is uitgegaan van € 4.100.000 voor de voorbereiding en realisatie van de CO₂-afvanginstallatie. De huidige raming (inclusief voorbereiding) voor de CO₂-afvanginstallatie is € 5.800.000 door stijgende marktprijzen en wijzigingen in de scope voortkomend uit nadere detaillering.

In onderstaande tabel zijn in de 2e kolom de cijfers uit het bestuursvoorstel van 1 november 2022 opgenomen. In de 3e kolom is te zien wat de jaarlijkse kosten zouden zijn indien we nu een uitvoeringskrediet zouden gaan aanvragen van € 5.200.000 (inclusief voorbereidingskosten € 5.800.000). Bij de raming van de investeringskosten geldt een bandbreedte van 15%.

De realisatie zou doorlopen tot eind 2025. De verwachting is dat de exploitatiefase start begin 2026. In de 4e kolom is de desinvestering van de reeds gemaakte voorbereidingskosten á € 300.000 opgenomen.

Exploitatiekosten CO₂-afvanginstallatie	AB voorstel 1-11-2022	Start realisatie	Afzien realisatie
Jaarlijkse beheer en onderhoudskosten CO ₂ -afvanginstallatie	€ 423.000	€ 430.000	€ 0
Jaarlijkse rentekosten CO ₂ -afvanginstallatie	€ 119.000	€ 168.000	€ 0
Jaarlijkse opbrengst CO ₂ -afvanginstallatie	-€ 44.670	-€ 51.000	€ 0
Jaarlijkse extra opbrengst groengas certificaten	-€ 1.169.330	€ 0	€ 0
Geraamde jaarlijks resultaat i.r.t. terugverdientijd	-€ 672.000	€ 547.000	€ 0
Terugverdientijd in jaren	5	geen	geen
Jaarlijkse kosten in exploitatie incl. afschrijvingskosten	-€ 446.000	€ 867.000	€ 0
Desinvesteringskosten voorbereiding CO ₂ afvanginstallatie t.l.v. boekjaar 2024			€ 300.000

Groen is een opbrengst voor WDODelta

Als gekozen wordt voor 'Start realisatie' dan zijn de jaarlijkse kosten € 867.000. Dit geeft 1,27% stijging van het zuiveringstarief vanaf 2025.

In het bestuursvoorstel van 1 november 2022 was rekening gehouden met een jaarlijkse opbrengst van € 446.000 voor de CO₂ afvanginstallatie. Realisatie van de CO₂-afvanginstallatie op basis van het bestuursvoorstel van 1 november 2022 gaf een daling van -0,81% op het zuiveringstarief vanaf 2025. De hoge opbrengst van de groengascertificaten is nu in de exploitatie van de slibgisting- en groengasinstallatie meegenomen.

Indien afgezien wordt van de realisatie zullen éénmalig in 2024 de voorbereidingskosten ten laste van de exploitatie worden gebracht. Van het verstrekte voorbereidingskrediet is de helft benut. De

desinvestering van dit bedrag betekent een extra éénmalige stijging van het zuiveringstarief van 0,44% in 2024.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

De gevolgen zullen voornamelijk van organisatorische aard zijn. Juridisch gezien verwachten we geen risico's aan het besluit om niet te realiseren.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Voor de realisatie van de slibgisting- en groengasinstallatie heeft WDODelta een DEI-subsidie gekregen. In de scope van de subsidie-aanvraag is melding gemaakt van een CO₂-afvanginstallatie. Uit recente navraag bij de subsidieverstrekker is gebleken dat het niet-realiseren van de CO₂-afvanginstallatie hoogstwaarschijnlijk geen invloed heeft op de subsidie. De subsidie is met name verstrekt voor de aquathermie installatie, die als onderdeel van de slibgisting- en groengasinstallatie momenteel wordt gerealiseerd.

Op rwzi Echten is beperkt ruimte beschikbaar, zowel fysieke ruimte, als elektrisch vermogen als stikstofruimte. Door toekomstige ontwikkelingen op rwzi Echten kan deze (nu nog) beschikbare ruimte voor de realisatie van de CO₂-afvanginstallatie beperkt worden.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

N.V.T

COMMUNICATIE

N.V.T

VERVOLG / UITVOERING

Afzien van de realisatie van een CO₂-afvanginstallatie.

BIJLAGEN

1. Toelichting wijziging broeikasgasemissiereductie 2024 t.o.v. 2022
2. DuurzaamDOEN beleidskader in relatie tot de impact van de CO₂-afvanginstallatie

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris-directeur,
E.M. van Grol

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman